

JOHANNA
HOLMSTRÖMOVÁ

HUSH

BABY

THRILL

**J O H A N N A
H O L M S T R Ö M O V Á**

H U S H B A B Y

**J O H A N N A
H O L M S T R Ö M O V Á**

H U S H

B A B Y

 KNIHA ZLIN

Copyright © Johanna Holmström, 2015
Translation © Helena Matochová, 2016

ISBN 978-80-7473-513-4 (PDF)

*summertime...
and the livin' is easy...
fish are jumping and the cotton is high...
well your daddy's rich...
and your ma' is good lookin'...
so hush little baby...
don't you cry...*

PROLOG

Po prvním výstřelu, který suše práskne o strom těsně vedle jeho ucha, se zastaví. Po druhém se rozběhne. Drží zbraň přitisknutou k prsům přesně tak, jak to dělali v armádě, ale brzy ho rozbolí paže, tak ji raději vezme do jedné ruky.

Půda je vlhká a bagančata se mu zaplétají do borůvčí. Zakopává, plahočí se vpřed a začínají mu téct slzy. Okolní les je řídký a borovice v něm jsou rovné a tenké. Není se tu kde schovat.

Kopcovitý terén mu ubírá síly a brzy ho znatelně zpomalí. Na chvíli se zastaví mezi stromy, poslouchá a rozhlíží se, třese se a pláče.

Vzdálené výkřiky zprava ho přimějí změnit směr a za chvíli se už řítí kupředu v divokém děsu, ale najednou mu zmizí pevná zem pod nohama a on spadne.

Zbraň mu vyletí z ruky a on sebou mokře plácne na zem. Bahnitá voda mu cákne do obličeje a on se ihned horečně pokouší vstát. Nemá to cenu. Čím víc sebou mrská, tím pevněji ho mech a bláto drží. Kolem něj rostou morušky a suchopýr. Ve vzduchu výrazně voní rojovník.

Když byl malý, se sestrami Linneou a Emilií ho vždycky vzali do dlaně a promnuli ho. Jeho vůně ulpěla na kůži a byla cítit ještě dlouho.

Při pomýšlení na sestry se rozpláče nahlas a s náma-
hou se otočí právě ve chvíli, kdy se k němu zezadu
přiblíží čvachtavé kroky.

„Ne...“ brečí a postava v zeleném se zastaví.

„Teď se tady plazíš, ty hajzle...“ řekne a muži, který
leží v mechu, se povede vyprostit jednu ruku.

„Vytáhni mě, prosím tě!“

Postava v zeleném pozdvihne zbraň. Je honební se-
zóna losů a oba se podívají směrem, odkud je slyšet
zbytek mysliveckého spolku, jak s řehtačkami postupu-
je lesem. I oni dva se původně účastnili tohoto honu
a muži v mechu najednou dojde, že role se obrátily. Po
třetím výstřelu, který zazní lesem, se na místo seběhne
celý myslivecký spolek. Společně sledují, jak krev zbar-
vuje rozmáčený mech doruda.

KAPITOLA 1

„Viděla jste někdy někoho umřít?“

Holčička až dosud hleděla na své ruce, ale když pokládá tuto otázku, dívá se na Robin. Špinavě blondatou ofinku, která jí skoro zakrývá oči, má dětsky rozježenou a ukazováček jí zdobí náplast. Mladší bráška ji kousl. To prohlásila, jakmile vešla do místnosti. Téměř vítězoslavně ukázala Robin prst a řekla jí, že vůbec nebrečela, i když to bolelo.

Holčička se jmenuje Laura. Je jí osm. Před více než rokem diagnostikovali její mamince Kahlerovu nemoc. Zhruba před čtyřmi měsíci poslali Lauru k Robin, poté co musela už nějakou dobu sledovat, jak její vyhublá matka Päivi leží na nemocničním lůžku bez nejmenší naděje na uzdravení.

Päivi se začala léčit příliš pozdě. Nemoc jí zjistili ve velmi raném stadiu těhotenství a ona se rozhodla dítě donosit. Řekla o tom, že se rozhodla pro život. Pro život dítěte. Její vlastní osud byl tak či onak příliš nejistý. Lékaři jí nemohli nic slíbit. Léčba vůbec nemusela zabrat, i kdyby se bývala rozhodla pro přerušování těhotenství.

„Ale říkali mi, že dítě pravděpodobně stihnu porodit,“ řekla Päivi, když ji Robin přišla navštívit do nemocnice.

Když se chlapec narodil, přiznala se Laura, že si představovala, jak ho zadusí polštářem. Brala to tak, že když už někdo musí zemřít, aby druhý mohl žít, tak ona si vybere maminku.

Teď bylo Lauřinu bratrovi už sedm měsíců a právě mu vyrostly první přední zoubky. Čtyři malá ostrá zrníčka rýže, která si vyzkoušel na starší sestře, jakmile se mu k tomu naskytlá příležitost.

Viděla jste někdy někoho umřít?

Robin nemá na Lauřinu otázku jednoznačnou odpověď, a tak se rozhodne bránit protiotázkou.

„Proč to chceš vědět?“

Holčička se zadívá z okna. Je sklonek podzimu a na šedém parkovišti, kde stojí dlouhé anonymní řady aut ve smutných barvách, se prohánějí listy ve větru. Je to neradostný pohled, ale Robin si nevybrala tuhle ordinaci kvůli výhledu. Pracuje v centru města na klinice, která má vůbec nejlepší oddělení dětské psychiatrie v kraji. Soukromé, provozované částečně ve spolupráci s městem. Poptávka převyšuje nabídku. Platy jsou prvotřídní. Takže výhled z okna je drobnost, kterou Robin bez potíží akceptuje.

„No...“, říká Laura. „Zajímalo by mě, jak se pozná, že je to už opravdu, ale opravdu blízko.“

Hlas přejde do šepotu a Robin se zadívá na Lauřiny lesklé vlasy. Chtěla by natáhnout ruku a pohladit je, ale neudělá to. Mezi nimi stojí psací stůl, který jasně odděluje lékaře od pacienta, i když je ten pacient náhodou maličký.

Za ten rok, co Lauřina matka leží na smrtelné posteli, se dramaticky změnil způsob, jakým holčička tu situaci zvládá. Když se s ní Robin setkala poprvé, byla dívka uzavřená do sebe. Rodina si o ni dělala starosti, protože přestala mluvit. Časem přestala také jíst. Průběh její nemoci jako by kopíroval tu matčinu, a když Päivi,

čerstvě po porodu a ve špatném stavu, přišla kvůli fyzické námaze o většinu vlasů, našel Lauřin otec v dceřině posteli špinavě blondaté chumáče. Holčička si je obtočila kolem prstu, aby mohla usnout, a pak si je ve spánku vytrhala.

V nejtěžších obdobích museli Lauru přijmout na dětskou kliniku a nasadit jí kapačky. Její křehké tělo bylo nebezpečně blízko zhroucení. Ale pak se začala pomalu zotavovat. Přestala si trhat vlasy, už se nepočurávala do postele a nepředvídatelné záchvaty vzteku, které děsily její učitele i spolužáky, byly brzy jen vzpomínkou, kterou pohřbila spolu s přáním, aby její bratříček umřel.

„Byla ses podívat za maminkou?“ zeptá se Robin jemně a Laura opět sklopí oči.

Hraje si s náplastí a přikývne.

„S tátou.“

Robin se podívá z okna. Nebe je temně šedé, obtěžkané dešťovými mraky. Brzy začne padat první sníh, ale letos byl dlouhý vlhký podzim. Vůbec ne jako toho roku, kdy i Robin viděla někoho umírat. Tehdy byl podzim chladný. Zima přišla už v říjnu a nevzdala se až do jara, které přišlo koncem dubna. Robin tu vzpomínku zaplaší a znovu se podívá na dívčinu sklopenou hlavu.

„Jak jí dneska bylo?“ zeptá se jí.

„Celou dobu spala. Vůbec se neprobudila. I když jsem ji držela za ruku. Táta říká, že si maminka potřebuje odpočinout. Aby se zase uzdravila.“

Robin stiskne rty, aby si nepovzdechla nahlas. Několikrát Lauřinu otci Mirovi opakovala, že nemá cenu dávat holčičce plané naděje. Laura ví, že její matka se neuzdraví. Proto chodí na terapii. Ale pokaždé když jí otec řekne, že se maminka zase uzdraví, prodělá Laura několik velmi špatných dnů, které ji v terapeutickém procesu vrátí o pořádný kus zpátky. Robin si pomyslí, že Mirovi musí zavolat a vážně si s ním promluvit.

„Ale ona se neuzdraví,“ řekne Laura a Robin svěsí ruku s perem.

Laura se na ni dívá. Velké šedé oči má plné slz, které jí brzy potečou po tvářích. Vzlykne a utře si je rukávem. Robin zavrtí hlavou.

„Ne, neuzdraví se.“

„Ale proč mi teda táta říká, že si potřebuje odpočínout? Aby se zase uzdravila?“

Robin chvíli mlčí. Pak se k Lauře nakloní. Opře se lokty o stůl.

„Tvůj tatínek tě jen chce uklidnit. To už tak dospělí dělávají. Ale ty víš, že tvoje maminka je velmi těžce nemocná. A že už se neuzdraví.“

Robin se odmlčí a klidně se Lauře zadívá do očí.

„Tvoje maminka teď hodně spí, protože už jí nezbývá moc času. Její tělo už nezvládá být vzhůru. A podle toho se dá poznat, že se připravuje na smrt, Lauro. Chápeš, co ti říkám?“

Robin ztěžka polkne. Je těžké říkat Lauře pravdu, ale Robin ví, že ji holčička potřebuje slyšet. Musí mít šanci se s matkou rozloučit. Päivi už nezbývá moc času. Pár týdnů, možná ještě méně. Poslední, co teď Laura potřebuje, jsou dospělí, kteří jí budou lhát, protože si myslí, že ji tím ochrání. Ale i tak si Robin připadá krutá, taky by jí nejradši lhala. Taky by nejradši zmírnila bolest tím, že ji odloží na později.

„Jako Bruno,“ řekne Laura a Robin povytáhne obočí.

„Kdo je Bruno?“

„Minnin pes,“ odpoví Laura. „Byl nemocný a jen spal a spal a pak se jednou neprobudil. Minnina maminka říkala, že je to tak lepší, protože měl velké bolesti.“

Robin kývne.

„Ano. Přesně tak to je. Přesně jako s Brunem.“

* * *

Zase prší a venku už je tma, když Robin položí klíče na kuchyňskou linku a napustí si velkou sklenici vody. Vypije ji u linky a ani si nerozsvítí, je zamyšlená a duchem nepřítomná a nedoveče se z toho rozpoložení vymanit.

Tenhle podivný pocit vtrhl do jejího těla už v ordinaci, ještě než otevřela dveře a vypustila Lauru do čekárny. Tam čekala teta Emmi a holčička k ní šla. Ruku v ruce spolu odešly k východu a Robin se vrátila ke stolu pro klíče od auta.

Když jela domů mokkými podzimmními ulicemi, ponořila se díky rytmickému vrzání stěračů do myšlenek. Valily se na ni stejně neúprosně, jako déšť dopadal na okno auta, nejdřív pomalu, ale pak čím dál neodbytněji, zlehka, ale vyzývavě klepaly a nenechaly se jen tak odehnat.

„Otevři, Robin! Pusť mě dovnitř!“

Robin před sebou vidí Lukasův obličej. Jeho dlouhé a zmáčené světlé vlasy. Oblečení, které se mu lepilo na štíhlé tělo. Byla mu zima a drkotal zuby. Protlačil se kolem ní dovnitř. Bledé ruce měl holé.

Tehdy ho do vily ve Vrākōren pustila. Naposledy. Lukas procházel pokoje a bral si všechno, co mohl odnést. Ze začátku se Robin snažila protestovat, unaveně, mdle, ale brzy to vzdala. Věděla, že to stejně nepomůže, že je jedno, co řekne, protože Lukas to nebude vnímat. Už poslouchal jiný hlas, který sice také nepatřil jemu, ale přesto řídil veškeré jeho činy. A tak Robin zmlkla. Jen tiše stála ve dveřích a poslouchala ho, jak prochází bytem. Něco spadlo na podlahu a s hlasitým třísknutím se to rozbilo. Robin věděla, že si toho Lukas sotva všiml. Jen dál všechno převracel, čím dál zoufaleji, brzy zcela bezmyšlenkovitě. A ji to najednou naštvalo. Šla do ložnice a našla ho u knihovny. Chvíli tam stála a sledovala jeho ruce, jak tahají jednu knihu po druhé a házejí je na zem. Robin jednu

zvedla a chvíli se jí dotýkala. Zlostí se celá třásla, ale hlas měla klidný.

„Schovali ji,“ řekla a Lukas se na ni podíval.

Pohled měl skelně nepřítomný.

„Hm,“ řekl.

„Šperkovnici. Schovali ji. Potom, co jsi tu byl naposledy. Ty si myslíš, že jsou snad úplně blbí?“

Lukas nepřestal hledat. Knihy dopadaly na světle žlutý koberec a narážely o sebe. Robin bylo do pláče. A pak zvedla ruce a sáhla si dozadu na krk. Dlaně se jí třáslly tak, že se jí skoro nepovedlo řetízek rozepnout, ale za chvíli už ho tiskla v ruce. Podala mu ho.

„Na! Vem si to! Když je to tak strašně důležitý. Snad za něj něco dostaneš.“

Nato jako by se Lukas na chvíli probudil. Jeho ruce přestaly pracovat. Díval se na ni s otevřenou pusou. Úzký obličej měl bledý a lesklý vlhkostí. Bolest v jeho očích byla odrazem té její. Mlčky se na sebe dívali. Bratr a sestra. Pak se kolem ní protlačil, na chvíli se zastavil, vyrval jí řetízek z ruky a i s kořistí zmizel. Robin za ním šla po schodech a viděla ho jít dlouhými kroky na příjezdovou cestu a nasednout do čekajícího auta. Když odjelo, uvědomila si, že neprší. Že nepršelo celý den. Že Lukasovo oblečení bylo tak mokré od potu.

Robin umyje skleničku jarem na nádobí, opláchně ji a postaví do odkapávače, pak rozsvítí v obývacím pokoji, který na ni čeká pečlivě uklizený a nedotčený. Ví, že na Lukase si vzpomněla kvůli Lauřině otázce.

„Viděla jste už někdy někoho umírat?“

Ano, pomyslí si. Ano, Lauro, myslím, že viděla. A je dokonce možné, že jsem jednoho člověka zabila.

KAPITOLA 2

Dva dny po sezení s Laurou míří Robin na starou skládku vedle nového přístavu. Děšť si vzal den volna a nebe je blankytně modré. Slunce sotva vystoupalo nad koruny stromů, i když už je skoro osm.

Robin si stáhla dlouhé tmavé vlasy do ohonu a vzala si jako vždycky svůj běžecký úbor. Pocit očekávání, který ji píchá a lechtá v celém těle, jí ulehčuje krok a prodlužuje dech.

S běháním začala v sedmnácti, tehdy spíš klopýtala, srdce cítila až v krku a vytřeštěnými očima hleděla do tmy, které se v podstatě bála. Ještě si pamatuje, jak naslouchala každému kroku za sebou, jak sebou trhla při každém zaštekání a před projíždějícími auty uskakovala do příkopu. Tehdy byla lovná zvěř, zajíc, který uvízl uprostřed silnice a zírá do světél reflektorů, slepě a zoufale běží dál a světlo ho vede a zároveň oslepuje.

Teď je jí třicet čtyři a její krok je cílevědomý a sebejistý, tělo má štíhlé, elegantní a silné a výdrž takovou, že by klidně uběhla půlmaraton, který někteří její kolegové z kliniky běhají jen tak pro radost. Dneska běhá každý. Lidi trénují jako blázni, pěstují extrémní sporty, maraton, lezení po ledu, triatlon... ale Robin si svůj koníček nechává pro sebe. Prošoupává si podrážky na lesních cestičkách, protože jediné tak si udržuje

soustředění a rovnováhu potřebnou k profesi, ze které by se méně otrlý člověk do roka nervově zhroutil.

Od jejího bytu v jedné z nejméně atraktivních lokalit města vybíhají běžecké stezky hluboko do blízkého lesa, přírodní rezervace, která se táhne až k hranicím města a k moři.

Robin vydechuje bílé obláčky páry do chladného podzimního rána. Les okolo ní už pozbyl barvy. Běží mezi šedými kmeny a pod nohama jí praská písek. Holé větve osik splétají síť, jež se vine k blankytnému nebi.

Kolem Robin proběhnou dva další běžci, vysoký světlomasý muž a menší tmavovlasá žena v zeleném a červeném oblečení, oba jí kývnou na pozdrav, ale ona ho neopětuje. Místo toho pevněji zatne pěsti a zrychlí. Malý dalekohled v kapse ji bouchá do boku a Robin ve stoupání zatne zuby. Probojuje se na vrchol kopce, vlastní syčivý dech jí naplní hlavu, pak trochu zpomalí a těžkými kroky běží po esovitém svahu kolem černého jezírka obrostlého rákosím, nejspíš zatopeného bombového kráteru z druhé světové války. Voda, která prosvítá mezi rovnými kmeny stromů, je tak černá, že vypadá jako inkoust. Blyštivou hladinu pokrývají žluté listy osik. Je to hezký pohled, ale Robin se moc nerozhlíží. Běží dál, do poslední zatačky se řítí spurtem a pak už vběhne do cílové rovinky, která končí na staré skládce.

Tenhle travnatý pahorek, do kterého se právě pustila s takovou vervou, až jí kyselina mléčná pulzuje ve stehnech, byl ještě před dvaceti lety největším městským smetištěm. Na konci osmdesátých let ho zrušili a všechnen odpad a vyhozené krámy zakryli vrstvou zemin. Dnes se na jeho místě zvedá travnatý kopec, kde se v nadmořské výšce šedesáti pěti metrů vyskytuje přes čtyři sta různých druhů rostlin. Robin si ještě pamatuje deset let starou mediální debatu o tom, zda transfor-

mační a sanační proces proběhl podle veškerých pravidel ochrany životního prostředí, ale z dlouhodobého hlediska to bylo úplně jedno. S dostatkem finančních prostředků se dá zahrabat jakkoli velká hromada odpadu, a obyvatelům města se tak dostalo přírodní rekreační oblasti inspirované starou finskou kulturní krajinou. Za pár desítek let už si nikdo ani nevzpomene, že tady někdy byla skládka. Zakryje ji tráva a krásné květiny a nikdo se ani slovem nezmíní o husté páchnoucí červené břěcce, která pořád ještě vytéká z hloubi kopce a plní příkopy kolem běžeckých tras.

Robin doběhne na vrchol a zastaví se. Opře se rukama o stehna a skloní hlavu. Překotně dýchá a asi za minutu se jí tep uklidní natolik, že se může narovnat a kochat se výhledem.

Z kopce je vidět až do centra Helsinek. Na jeho vrchol umístili asi deset velkých kulatých balvanů, na které chodí lézt a skotačit malé děti. Daleko na obzoru se vznášá špinavá mlha nad letištěm, kde v pravidelných intervalech přistávají a odlétají letadla.

Kousek nalevo bliká vysílač v Pasile, který šíří do města a celé země veřejnoprávní rozhlas a televizi. Centrum města je poznat podle věže dómu, ale ten je od sud pěkně daleko. Robin bydlí ve Vuosaari, na samém okraji města, v oblasti, která byla dříve poloostrovem, izolovaným a odlehlým, dokud tam na konci šedesátých let nepostavili most, který ji propojil se zbytkem města. A později právě do téhle zastrčené čtvrti, kde byla až dosud jen skládka a golfové hřiště, přemístili přístav ze Sompassaari, vzdáleného jen asi pět kilometrů od centra. A najednou se i tahle oblast, navzdory své pochybné pověsti, začala objevovat na mapách.

Robin se chvíli kochá výhledem. V létě je jen těžko představitelné, že se tam dole člověku pod nohama rozkládá celé město Helsinky. Je tak zelené. Tak pohlcené

stromy a přírodou, a pak ještě mořem, které v jednom místě tu záplavu zeleně přeruší přístavem plným barevných kontejnerů, modrých, červených, žlutých, zelených, podobných kostkám lega roztroušeným po rezavém a tmavě šedém asfaltu. Vidí modré a bílé lodě, které čekají, až na ně přeloží náklad z kamiónů, z téhle výšky podobných spíš hračkám, aby mohly vyplout mezi ostrovy, do toho mišmaše útesů s borovými lesy na drsných hřbetech, vidí ostrůvky, kam až oko dohlédne, a mezi nimi nepřerušovaný horizont, vzduť moře, jež vozí lodě mezi Finskem, Estonskem, Německem... to všechno teď Robin vidí ze svého místa, kde stojí spolu s několika dalšími ranními ptáčky, která vyhlídku zadýchaně komentují, ale nic z toho ji nezajímá. To zajímavé se nachází za jejími zády, Robin se otočí na východ směrem k Sipoo, kde není vidět celkem nic jiného než nepřerušovaný pás lesa.

Tam vedla dřív hranice Helsinek, než ji před pár lety posunuli, takže pohltila velký kus sousední obce, a Robin překvapí, že to tam vypadá tak nedotčeně. Tak nevinně. Jako by se pod ochranou korun stromů nic neskrývalo. Robin vydechne. Vytáhne z kapsy dalekohled. Chvilí hledá, než mezi borovicemi najde střechu z pálených tašek. Zaostří a všechno se jí najednou přiblíží, je to, jako by se časem a prostorem přenesla na trávník, na který si tak dobře pamatuje, k bílému domu s červenou střechou, dívka s chlapcem tu běhají kolem garáže, neustále mají někam namířeno, pořád někam utíkají, a Robin ruku s dalekohledem zase spustí. Červené střechy zmizí. Znovu je pohltil les. Robin polkne, opět si přiloží dalekohled k očím a znovu se zahledí na střechy.

Později toho dne zavolá Henrice. Zatímco telefon vyzvání, Robin si to rozmyslí, pak ještě jednou, chvíli chce, chvíli nechce, ale nakonec potlačí chuť ho položit. Hlas,

který nakonec promluví do sluchátka, zní slabě a chraptivě, jako by se její matka zrovna probudila, i když je šest večer.

„Haló?“

Robin otevře pusu. Na chvíli má dojem, že se celá zablokuje, že ji zradí hlas, a rychle si vzpomene na Lauřinu němotu, na to, jak holčičku nedobrovolně opustila řeč a jak bylo těžké ji zase přilákat zpátky.

„Haló? Kdo je tam?“ zeptá se Henrika a Robin si olízne rty.

„Ahoj mami. To jsem já. Neruším tě?“

Ticho. Ve sluchátku se ozývá jen dech. A pak zapraskání, jako by si Henrika přitiskla sluchátko blíž k uchu.

„Robin? Jsi to ty?“

Robin si dlouze a táhle povzdechne, vyprázdní vzduch z plic. Kdo by to asi tak byl? Ze dvou dětí, které Henrika vychovala, už jí volá jen jedno.

„Ano, mami. To jsem já. Jak se máš?“

Po hovoru Robin chvíli sedí na pohovce s telefonem v ruce. Dívá se na skleněný stolek před černou televizí a v duchu si rozhovor s matkou přehrává. Henrika zněla tak staře. Jako by za poslední rok zestárla nejméně o deset let. Mluví spolu vždycky jen párkrát do roka, ale v tenhle den jí Robin zavolá vždycky. Vždycky ve stejný den. V den, kdy Lukas zemřel, letos je to už sedmáct let. Tentokrát jako by na to Henrika zapomněla. Působila zmateně, možná byla opilá, ale bylo v tom ještě něco dalšího, co se Robin nedařilo popsat. Kouše se do rtů a přemýšlí. Pak jí to dojde a ruka, která si hrála s telefonem, se zastaví. Její matka se něčeho bojí. Snažila se to zakrýt. Mluvit neutrálně. Ale Robin ten tón poznala. Tu lež, která se pod ním ukrývala. Copak si Henrika opravdu myslí, že Robin zapomněla? Myslí si, že se dá tak snadno ošálit?

Robin před sebou vidí bílý dům. Najednou se přemístí do haly s tlustým kobercem. Byl měkký a měl barvu smetany, lehce pohltil každý plíživý krok a Robin se uměla plížit skvěle. Z obývacího pokoje ji do ložnice přilákaly hlasy, které se snažily mluvit tiše. Robin zavětrila tajemství a pak je tam uviděla, jeho a ji.

Lukas seděl se sklopenou hlavou na posteli. Dlouhé světlé vlasy mu zakrývaly obličej. Před ním na zemi seděla Henrika a pevně mu svírala ruce. Lukas na sobě měl bílé tričko a úzká ramena mu poskakovala. Robin zatajila dech. Nejradši by šla k němu, musela stisknout rty, aby se nenakazila jeho pláčem. Při zvuku jeho chraplavých vzlyků se přitiskla ke zdi, aby ji neviděli. Měla pocit, že sleduje něco zakázaného a všechno by jen zhoršila, kdyby si jí všimli. Místnost byla jen slabě osvětlená. Na zdech lampičky s květovanými stínítky. Světlé lososové tapety, které se skvěle hodily k hedvábnému přehozu a kobercům. Henrika hladila Lukase po vlasech a tvářích. Zvedla jeho obličej.

„Já nechci, mami,“ hlas měl nakřáplý a uplakaný.

Henrika ho utěšovala, jako by byl dítě, i když mu už bylo šestnáct.

„Pš, miláčku, pš, pš.“

Lukas si rukou zakryl oči a Henrika mu objala hlavu. Kolébala s ní dopředu a dozadu.

Robin nevěděla, co si o tom má myslet. Nepamatovala si, kdy viděla bratra naposledy plakat. Možná když byli ještě děti a poprali se nebo při divokých hrách na šterkovém dvoře spadli z kola. Henrika se nesnažila jeho pláč zastavit. Jen s ním dál kolébala a poslední, co ji Robin slyšela říct, než po špičkách odešla do svého pokoje, bylo zase jen: „Pš, miláčku, pš, pš.“

O dva dny později byl Lukas pryč. Odjel do Spojených států, aby chvíli bydlel u jejich otce Antera.

Antero se po rozvodu odstěhoval do Kalifornie, Robin byly tehdy tři roky. Lukasovi pět. O dva roky poz-

ději se Henrika znovu vdala za Olofa Löfvenbergha a Antero, který se o Robin ani Lukase nikdy zvláště nezajímal, úplně zmizel v propadlišti jejich dětské paměti. Pár let pro ně představoval jen pohled k narozeninám a peníze pod stromečkem, pak už ani to ne.

Těsně poté, co se Henrika seznámila s Olofem, se odstěhovali do vily v lese, v nové obytné čtvrti, kterou tehdy tvořilo jen pár domů a hromady písku na prodej. Jednotlivé domy od sebe oddělovaly smrky, přes jejichž husté větve dovnitř nebylo vůbec nevidět. Bylo to místo jako dělané pro dobrodružství a tajemství, a když Robin a Lukas prvně vystoupili z auta na dvoře před domem, zůstali celí oněmělí a s otevřenou pusou zírat na koruny stromů, které se jim klenuly vysoko nad hlavou.

Olof byl developer. Svoje první peníze vydělal jako realitní agent pro otcovu firmu. Ukázalo se, že je výborný prodejce. Provize mu rostly, a jakmile nashromáždil dostatečný počáteční kapitál, vzal si v bance menší půjčku a koupil několik nedostavěných domů, s nimiž se jejich zadlužení majitelé museli rozloučit. S pomocí svého kapitálu domy dokončil a povedlo se mu je prodat za takovou cenu, že se s pár desítkami tisíc zisku v kapse mohl pustit do dalšího projektu. Tím se oddlužil a začal víc riskovat. Velmi rychle se dopracoval ke jmění, díky němuž se za sedm let dostal na seznam první stovky nejbohatších podnikatelů ve Finsku. Ale Olof Löfvenbergh nebyl jen obyčejný podnikatel. Byl vizionář. Časem začal skupovat pozemky v takzvaných rozvojových zónách kolem hlavního města a sám tam stavěl domy. Z dlouhodobého hlediska se to ukázalo jako mnohem výdělečnější projekt, protože si mohl sám rozhodovat o nákladech na materiál, a tou dobou už Olof velmi dobře věděl, kde se dají ošidit předpisy a odkud dovážet levnou pracovní sílu. Devět let poté, co začal podnikat, vlastnil už deset hektarů půdy

v obci sousedící s Helsinkami. Tehdy se o tom psalo v novinách, protože byl ochotný za pozemky zaplatit nezvykle vysokou cenu vzhledem k tomu, že se jednalo jen o bezcenný kus lesa. Skoro tam nebylo ani dřevo, jen samé křoví, mlází a kamení. Lidi se mu smáli. Říkalo se, že zaplatil vránám výhled na moře.

O pár let později už se Olofu Löfvenberghovi nasmál nikdo. Město se rozrůstalo na východ a brzy byl Olofův bezcenný les s výhledem na moře jednou z nejžádanějších plánovaných čtvrtí mezi zbohatlíky s malými dětmi, kteří chtěli uniknout městskému ruchu a špíně a žít si v luxusu na venkově, vzdáleném necelou půlhodinu autem od centra. Olof pozemek rozporcoval a rozprodal, a když s touhle zabíjačkou skončil, figuroval v seznamu nejbohatších Finů už na dvacátém pátém místě. Brzy se však ukázalo, že Olof je nenasytý. Ať měl cokoli, chtěl ještě víc, a právě do téhle čtvrti na kraji města přivedl svou Henriku se dvěma vyženenými dětmi, které se s nadšeným povykem rozběhly na pláž, aby se podívaly na moře, sotva za nimi rodiče zavřeli auto a smrkový les si povzdechl nad bouchnutím dveří, které vítr unesl do dále.

KAPITOLA 3

Vrākoren leží na výběžku, který dřív býval ostrovem. Během let se mořské dno zvedlo a propojilo ho s pevninou, ale cesta, která sem vede, je pořád ještě promáčená a rozbahněná.

Les, který oblasti dříve dominoval, za posledních deset let skoro celý zmizel nebo byl zastavěn. Domy stojí na pozemcích oddělených nízkými dřevěnými ploty v barvách, jež ladí s prostorem, který ohraničují. Mezi domy je dost místa na to, aby měl člověk soukromí, ale zároveň jsou natolik blízko, že si nikdo nemusí připadat osaměle. Terén je dodnes zvlněný, takže z většiny domů je výhled na moře. Ulice jsou osvětlené a mají jména s námořnickým nádechem: V Lanoví, Kapitánská, V Zábradlí, Kormidelnická, Mezi Proudý, Lodnická...

Robin pomalu projíždí klikatými cestičkami. Nemohla by jet rychleji, ani kdyby chtěla. Retardéry umístěné v pravidelných rozestupech by ji nutily brzdit, i kdyby náhodou nemusela zpomalit kvůli prudkým zatáčkám. Robin se rozhlíží. Po její levé straně se tyčí obrovské kamenné zámky. Jejich tmavá panoramatická okna hledí na moře, které se nachází napravo od silnice. Trávníky jsou pečlivě udržované. Nej kreativnější majitelé zabudovali do umělých zahrad i čistě přírodní součásti krajiny. Útesy, které svítí vedle trávníčků, jsou

vyleštěné a dokonale očištěné od všeho kromě mechu, jako by někdo skálu důkladně a hygienicky vydrbal. Všechno, co vadí oku, bylo odstraněno. Divoké jalovce, které vyrůstají mezi útesy, jsou sestříhané do tvaru dokonalých špiček.

Architektura se liší dům od domu. Mezi útesy obrácenými k moři se mačkají bílé minimalistické domky ve tvaru krychlí, které připomínají krabice na boty s kulatými průzory. Pobřežním pozemkům dominují pompézní panské vily v tradičnějším honosném stylu vyšší třídy. Majitel domu v nejkrásnější zatačce nad pobřežím zjevně usoudil, že když už zaplatil za výhled, má na něj výlučné právo. A tak podél silnice postavil vysoký plot, přes který není téměř vůbec vidět, sem tam ale v konstrukci nechal díry, aby kolemjdoucí mohli nakouknout a viděli, jak to tam má krásné. Když Robin projíždí kolem tohoto plotu se špehýrkami, neubrání se úsměvu. Ještě si stihne všimnout cestičky, která vede až dolů k rákosí u vody a končí u jakési vyhlídky dost velké na to, aby se tam dalo zajet s autem. Pak silnice zatočí a Robin musí dupnout na brzdu, aby nesrazila postarší pár venčící dva maličké bílé teriéry. Oba se na ni zlostně zamračí a Robin se s bušícím srdcem opět rozjede.

O něco dál bílé domy ustoupí světle růžovým, modrým a žlutým. Na dvorcích mají římské sošky, sochy Svobody, kašny, vířivky, leknínová jezírka, malé tenisové kurty a velké dětské trampolíny. Některé domy mají věžičky a cimbuří ve stylu starých, větrem ošlehaných sídel v šérách. Skoro všude parkují na malém dvorku dvě auta a domy mají venkovní osvětlení, které má udržet v bezpečné vzdálenosti zimní tmu a svit hvězd. Mezi tímto a dalším shlukem domů byl ponechán volný prostor a tady se rozkládá bažina, která vydechuje mlhu.

Robin si pamatuje podzimní večery, když byla ještě malá. Mlha visela mezi kopci jako mléko, podobná

moři, které tudy dřív proudilo. U jejich kousku pobřeží ležely dva vraky lodí, zbytky starého ráhnoví, které tu tlely pod vodou jen třicet metrů od břehu. Když se tehdy dávno potopily, muselo to být k břehu mnohem dál. Ale jak moře ustupovalo, vynořily se oba zpuchřelé vraky ze svých vodních hrobů jako připomínka toho, že čas odhalí i to, co považujeme za pohřbené. Robin se jich dřív bála, když se za soumraku ostře rýsovaly proti světle modré obloze. Vypadaly jako kostry velryb vyvržených na pevninu. Pořád tam jsou, jako kuriozita, která ozvláštňuje výhled z obývacího pokoje. Dá se o nich mluvit, aby se mezi hosty v křeslech z italské kůže prolomily ledy.

Kde nejsou domy ani bažina, tam je les. Není hezký ani dvakrát praktický. Je skoro stejně zarostlý a křovinatý, jako když se Olof Löfvenbergh rozhodl ho koupit. Není v něm nic než terén. Žádné borůvky. Žádné houby. Je tam, protože bylo rozhodnuto, že tam bude. A taky aby chránil čtvrt před ruchem dálnice. Odděluje ji, dává najevo světu, že má zůstat venku, a vytváří perfektní iluzi. Nikdo nesmí uvěřit, že bydlí v hlavním městě. Když se člověk uprostřed tohohle lesa rozhlédne, má mít dokonce i trochu strach. Les je možná k ničemu, ale je hustý. A temný. Občas působí téměř neprostupně. Osamělý pejskař za sychravého a syrového večera na sklonku podzimu, kdy krajinu ještě neprosvětluje sníh, nezřídka přidá do kroku, aby už měl stromy konečně za sebou.

Když Robin vyjede z obytné čtvrti, jede dál po hlavní silnici až na pobřeží. Tady stojí místní obchod. Vlastní ho stará velkoobchodnická rodina Vinqvistů a dřív se nacházel na Tallmaranu, jednom z nedalekých ostrůvků. Ale když se šéry vylidnily a z dřívě tak živé ostrovní vsi zbyly jen zvolna chátrající letní chaty, přestěhovali

Vinqvistové obchod nekompromisně na pevninu, a poté co se z oblasti vyvinulo nové útočiště boháčů, přestali zákazníci mluvit o „lichvářských cenách“, když se procházeli mezi regály a prohlíželi si nenápaditou nabídku zboží. Robin zaparkuje auto a jde k můstku s benzínovou pumpou, kde nejzavilejší nadšenci mohou i touhle roční dobou natankovat nádrž, aniž by ji museli sundávat z lodi.

Je tichý jasný večer. Vodní hladina je lesklá a ničím nerušená, zapadající slunce vrhá hřejivé světlo, které barví útesy do červena. Oranžovo-zelené větve bříz svítí na pozadí šedé žuly a Robin opatrně vstoupí na můstek, který je kluzký námrazou. Podrážky se jí boří do ledu, kterým je dřevo pokryté. Dojde až na nejzazší místo a zastaví se.

Myslela si, že návrat sem bude těžký. Dvanáct let se tomuhle místu vyhýbala, pevně rozhodnutá ho už nikdy nenavštívit, i když ji to sem občas táhlo. Ale místo, které si pamatuje z dětství, už neexistuje. Je to tady tak jiné, tak zkulturněné a zkrášlené, že už to tu sotva poznává, takže dusivý pocit paniky, o kterém se domnívala, že ji zachvátí, jakmile přejede most přes kanál, se nekoná. Místo toho má pocit, jako by narazila na starého nepříjemného známého a uvědomila si léta, která mezi ně vložila takový odstup, že mu klidně může kývnout na pozdrav a jít dál. Jednoduše tu není nic starého, co by ji vracelo do dob, kdy všechno staré bylo nové.

Robin se otočí na místě o sto osmdesát stupňů a to, co vidí, na ni proti její vůli udělá dojem. Když byla malá, byly tu tři můstky a pár domů. Teď se celý záliv proměnil v rekreační přístav pro stovky lodí. Půlka jich ještě kotví na hladině a čeká, až je majitelé vyzvednou, než voda zamrzne, a nemalá část z nich jsou doslova plující rezidence. Luxusní jachty tak prostorné, že na nich může bydlet celá rodina a během výletní plavby do Monaka si nelézt na nervy.

Za můstky vidí nejnovější zástavbu, tam se dají koupit malé byty s výhledem do tří světových stran a nejvyšší cenou za metr čtvereční široko daleko. Než postavili tyhle bíločervené budky s černými střechami, stávala tady oblíbená restaurace. Nejlepší burgery ve městě. Pivo, káva a pizza. Chodila tam místní mládež a stavovali se tam motoristé na dlouhých cestách mezi Helsinkami a městy u hranic s Ruskem. Když čtvrt rozšiřovali, restauraci zrušili. Nahradil ji moderní bar, který lákavě blikal neonovými světly. Většinou tam nikdo není.

Robin si pamatuje mastné hranolky, které si tady s Lukášem kupovali po dlouhých zimních procházkách na zamrzlém moři. Se smíchem sedávali naproti sobě ve společnosti jiných podobných turistů a ládovali se. Teď tu panuje nehostinná atmosféra, která zbytky starousedlíků vyhnala. Všude jsou cedule, že se nacházíte na soukromém pozemku s bezpečnostními kamerami.

Robin se třese zimou a je pohroužená do myšlenek, když tu náhle ticho prořízne zvuk motoru. V zálivu se objeví šedá hliníková loďka. Muž za kormidlem má na sobě zelenou pláštěnku s kapucí, kterou si stáhl tak hluboko do čela, že mu skoro není vidět do obličeje. Je zhruba stejně starý jako Robin, a když se blíží, sklopí Robin oči. Muž zakotví u můstku, naplní si nádrž a pak zajde do obchodu. Na venkovní terase sedí pár tlouštíků ve středním věku a pijí kávu. Ve vzduchu visí kouř, který se jí zažírání do oblečení, Robin ho cítí, ještě když znovu nasedne do auta a rozjede se k matčinu domu.

Pach kouře ještě zesílí, když otevře dveře auta a vystoupí na dvůr. Rozhlédne se. Vzduch plný modrá mlha a Robin začichá. Listy, asi větve, staré harampádí, které někdo polil benzínem a zapálil. Touhle roční dobou nic neobvyklého.

Dům, který se svými dvěma sty pěti metry čtverečními kdysi býval největší v okolí, vypadá pořád stejně. Stojí na vrcholku kopce, který je v zimě, kdy ho pokrývá vrstva ledu, téměř nepřístupný. Robin s Luksem z něj jezdili na červených bobech, i když to bylo přísně zakázané a životu nebezpečné kvůli provozu. Ale jakému? Robin s Luksem viděli auta už z dálky, a kromě toho mívali málokdy jinou nečekanou návštěvu než Hanse Laitinena. Když jeho stříbrné BMW zabočilo na dvůr, Lukas vždycky strnul.

Praštil Robin rukou v rukavici, zařval: „Dělej!“, oběhli spolu dům a vynořili se za skálou, která oddělovala pozemek od lesa. V takových chvílích se Lukas tvářil napjatě a seděli spolu za skálou tak dlouho, až jim pod zadkem roztál sníh a mrzli po celém těle, ale Robin se bratrovi neodvažovala nic říct. Jednou tam seděli, dokud se Lukas nepočural. Dal se tehdy do pláče, když se pod ním udělala žlutá louže, zatímco nebe temnělo. Ještě neslyšeli Hanse Laitinena nastartovat, takže nemohli domů.

Robin přistoupí ke dveřím a stiskne kliku. K jejímu překvapení je zamčeno a ona se zamračí. Kam až její paměť sahá, nikdo nikdy nezamykal, když byla malá. Nebylo to potřeba. Sem moc cizích lidí nechodilo.

Robin zazvoní. Za dveřmi v předsíni se ozve odbíjení Big Benu. V domě je tma, ale v garáži s otevřenými dveřmi stojí nakřivo zaparkované matčino auto.

Robin chvíli čeká a pak dům obejde zezadu. Kouř je cítit čím dál silněji, a opravdu, teď už Robin vidí, že zpoza rohu stoupají tmavošedé obláčky. Robin přidá do kroku a pak se rychle zastaví. Na zadním dvoře stojí její matka Henrika u mocně planoucí hranice, která jí do tváře vrhá rudé světlo. Stojí nebezpečně blízko divokým plamenům. Robin k ní přiběhne a vezme ji za ruku, aby ji odtáhla, a v tu chvíli se hranice zhroutí a k tmavnoucímu nebi vylétnou jiskry.

Henrika vykřikne a odstrčí Robin stranou, ale Robin ji pevně drží za paže. Henrika se s ní přestane prát a chvíli na ni zírá. Vyděšeně třeští oči, pak ale pozná svou dceru, s povzdechem ji k sobě přitiskne a pevně ji obejmě.

„Co to tady vyvádíš?“ zeptá se Robin rozrušeně, když o chvíli později sedí v tmavé kuchyni na vysokých židličkách u mramorového barového pultu.

Všechno tu vypadá zhruba tak, jak si to Robin pamatuje, jen je to nějak menší. Stísněnější. Teď lidi chtějí vzdušné pokoje s vysokými stropy, ale matčin dům byl postaven v jiném, útulnějším stylu a pak už ho tak nechali.

„Ale... jen jsem pálila nějaké staré krámy... jako ostatní touhle dobou. Když je teď vlhko.“

„Měla jsi štěstí, že jsem zrovna přijela! Mohla jsi podpálit celý dům nebo si ublížit,“ řekne Robin.

Musela matku od hranice víceméně odtáhnout a pak ji odvedla do kuchyně a posadila na barovou židličku. Henrika nechtěla nechat oheň bez dozoru, ale Robin na tom trvala.

Henrika se rozhlédne a odfrkne si.

„Dům? Odkdy tě tenhle dům zajímá?“

Seskočí ze židličky a ze skříně pod dřezem si donese láhev vodky. Z myčky vyndá dvě štamprle a nalije do nich. Jednu přistrčí po černém pultu před Robin, druhou na jeden zátaah vypije a hned si dolije. Robin tuší, že to za dnešek není první panák.

Usrkne si vodky. Pálí ji na jazyku a stáhnou se jí celá ústa. Po pár opatrných usrknutích se jí tělem rozšíří příjemné teplo.

Henrika si sedne naproti Robin a lokty se opře o stůl, hlavu má svěšenou a dívá se do sklenice.

„Tenhle dům tě zajímá asi stejně jako já,“ zamumlá a pak se na Robin podívá.

Robin se Henričinu pohledu vyhne a raději se podívá do obývacího pokoje, kde se na pozadí moře za panoramatickým oknem rýsuje černá sedací souprava. Potlačí povzdech. Pořád ten věčný výhled na moře. Jakou má vlastně cenu? Vždyť je to jen voda. A taky tu táhne a fouká. Vítr často fouká od moře, vyje a naráží do oken. Když nejsou dobře izolovaná, je v obývacím pokoji svinská zima. Oheň v otevřeném krbu praská. Robin se kradmo podívá na Henriku.

„Kdybys mě nezajímala, tak bych tady nebyla,“ řekne Robin, ale sama slyší, jak falešně ta slova zní.

Za posledních pět let byl kontakt matky s dcerou všechno jen ne vřelý a častý. Robin z povinnosti volala a všímala si, že intervaly mezi telefonáty se prodlužují. Sporadická setkání v hlavním městě si odbývaly nad kávou nebo rychlým obědem v restauraci. Když bylo Robin dvacet osm, Henrika jí přišla zamávat na nástupiště. Robin se stěhovala do Rovaniemi kvůli praxi na psychiatrické klinice a to bylo nejbližší, co se kdy Henrika k tomu odlehlému městu na severu dostala. A právě tam, v nejzastrčenější ze všech děr, Robin uvízla v nešťastném vztahu, který z ní odčerpával energii a chuť žít. Styděla se. Nechtěla, aby matka viděla, jak se musí nutit do života. A když se po několika letech konečně utrhla a před čtyřmi měsíci se odstěhovala zpátky do hlavního města kvůli pracovní nabídce, která se neodmítá, domnívala se z nejrůznějších důvodů, že obnovit kontakty s Henrikou bude složité. Sice matce volala, to ano, ale matka jí nikdy. Komunikace probíhala směrem od dcery k matce, ne zpátky. A popravdě řečeno ji sem Henrika dnes nepozvala. Naopak, řekla, že Robin jezdit nemusí. Ale Robin ze zkušenosti věděla, že čím hůř na tom matka je, tím dál se jí od sebe snaží udržet. Ona sama přece byla úplně stejná. Ze všech sil se snažila utajit, že Kalevi s ní v Rovaniemi mlátí o zed', když to

na něj přijde, a trvala na tom, že Henrika za ní nemusí jezdit.

Henrika je zticha. Čím dál rychleji se stmívá. Pak matka vzlykne a Robin se na ni podívá.

„Co jsi to páčila za krámy?“ zeptá se Robin a Henrika se podívá jinam.

Zavrtí hlavou a pokrčí rameny.

„Prostě krámy. Nahrabané listí, větve, nějaké věci, co se tady povalovaly už moc dlouho. Krámy!“

Její vyhýbavý tón Robin nepřesvědčí, spíš naopak. Chvíli se dívá na matčin skleslý obličej a snaží se zachytit její pohled, který jí uhýbá, a ví, že matka jí lže. Projede jí vlna vzteku. Jako by Henrika nevěděla, že pro Robin jsou lži denní chleba. Prolhaní rodiče, děti, které se vytácejí a vymýšlejí si pohádky... Najednou se jí Henrika podívá přímo do očí.

„Proč jsi vlastně tady, Robin?“

Robin se zamračí a nechápavě zavrtí hlavou.

„Jak to myslíš? Přece jsem ti říkala, že se stavím. Copak si to nepamatuješ?“

Henrika se odvrátí a olízne si rty.

„Jo... to si pamatuju, ale... mockrát jsi říkala, že se stavíš, a nikdy ses nestavila. Tak... proč zrovna dneska?“

„V telefonu jsi zněla tak cize. Tak... nepřítomně. Dostala jsem strach. A zjevně po právu. Očividně na tom nejsi dobře!“ odpověděla Robin.

Henrika si odfrkne a zavrtí hlavou. Nazrzlé vlasy, které jí rámuje obličej, se zhoupnou ze strany na stranu.

„To ti nikdy dřív nebránilo na mě kašlat,“ řekne Henrika a neradostně po Robin loupne očima.

Pak chvíli obě mlčí. Henrika se kolébá dopředu a dozadu. Ústa se jí třesou. Jazykem si olizuje rty. Pak otevře pusku, dlouze a hlasitě se nadechne a nečekaně se rozhovoří, skoro jako by mluvila sama k sobě.

„Ten večer jsem pila. Připadala jsem si tak sama. Paranoidně. A pak se o tom najednou všude psalo, ve všech novinách. Že ho pustili,“ říká Henrika.

Robin celá ztuhne. Zírá na svou matku a mozek jí jede na plné obrátky. *Pustili ho?* Co tím myslíš? Ale než se stihne zeptat, Henrika se na ni podívá a pokračuje ještě tišeji.

„Nebo vlastně nepustili. Zdrhnul! Je na svobodě!“ hlesne skoro šeptem.

Robin vydechne. Zavrtí hlavou.

„O čem to mluvíš? Kdo?“

Její matka se zatváří netrpělivě.

„Panebože! Copak žiješ v jeskyni?“

Henrika se k Robin nakloní.

„Kušostřelec!“ sykne a obě ženy si hledí do očí v tichu, do něžž se ozývá jen praskání ohně.

Kušostřelec. Strašidlo z dětství. Na chvíli má Robin pocit, že ve vzduchu cítí suchou vůni borového lesa. Z matčiných očí se stanou Lukasovy oči, znovu vnímá to spiklenecké mlčení, pohled, který ji vždycky přišpendlil na místě, společné tajemství. Robin se otřeše.

Najednou někdo zazvoní u dveří. V předsíni zaduní Big Ben a Robin nadskočí, až si převrhne sklenici. Chytne se za prsa a zhluboka vydechne, její matka ale vystřelí ze židle a popoběhne o několik kroků dozadu. Pak narazí do linky, až zařinčí sklo a porcelán. A potom se zase rozhostí ticho. Robin se na matku podívá. Má chuť se té komické situaci zasmát, ale Henrika se tiskne nehybně k policice a hledí na ni vyděšeným pohledem.

„Co je?“ zeptá se Robin zmateně. „Ty nejdeš otevřít?“

Místo odpovědi matka jen zavrtí hlavou, a tak Robin, ač nerada, vstane. Nakažená matčiným strachem váhavě projde tmavou předsíní a otevře dveře.

Na schodech stojí blondatá dlouhovlasá holčička, Robin polkne a přiměje se k úsměvu. Pak se otočí a rozsvítí

v předsíni. Zároveň se rozsvítí i venkovní světlo a Robin si opodál na příjezdové cestě všimne nějakého pohybu. Stojí tam nakrátko ostříhaná blondatá žena s rukama v kapsách béžové péřovky a čeká. Robin jí kývne na pozdrav a pak se zase otočí k dívce. Je jí tak osm, možná devět. Přesně jako Lauře. Dívka se na ni usměje, čímž odhalí mezery mezi předními zuby, a pozvedne kulatou červenou plechovku.

„Dobrý den! Jmenuju se Miranda a bydlím v Kapitánské uličce číslo čtrnáct. Chodím na Norrsundskou základní školu a prodávám pro naši třídu sušenky. Nechcete si koupit jednu plechovku?“ odříká dívka nacvičeně a mechanicky a pak si zakryje pusou rukou a zčervená, když si uvědomí, že na něco důležitého zapoměla. Sklopí hlavu a s pohledem upřeným na špičky bot zamumlá:

„Jo a chodím do čtvrtý třídy. Sbíráme peníze na školní výlet.“

Zahanbeně se otočí a podívá se na matku, která spěchá zachránit situaci.

Robin se podívá na blondýnu v námořnické čapce, která jí podává ruku.

„Já jsem Matilda Strömbergová, Mirandina matka.“

Robin jí stiskne podávanou ruku a pousměje se. Zdejší obyvatelé zapadají do námořního stylu i vzhledem.

„Ráda vás poznávám,“ řekne Robin vyčkávavě.

Matidla Strömbergová čeká, že se jí Robin představí, ale když se nic neděje, pokračuje.

„Když už jsme jednou tady, ráda bych vám připomněla, že je zakázané pálit věci na dvoře, pokud nevané vítr k moři. To se pak kouř valí přes kopec rovnou do našich zahrad. Nechceme tady všichni smrdět jako uzenači!“ řekne a zakončí řeč krátkým nervózním zamáním.

„Táta říkal, že doufá, že se vítr obrátí a spálí vám celej barák,“ dodá Miranda a podívá se na Robin. Matilda se znovu zasměje, tentokrát hlasitěji, a položí Mirandě ruku na rameno.

„To neříkal,“ řekne Matilda a Miranda se na ni podívá.

„Ale jo, říkal!“

„Ššš,“ řekne Matilda úsečně a stiskne Mirandě rameno tak pevně, až se holčička celá zkroutí.

Dívka se podívá na Robin a ta na ni mrkne.

„Vyřídím to Henrice,“ řekne Robin a Matilda se jí snaží přes rameno nakouknout do předsíně.

„Copak ona není doma? Viděla jsem v garáži její auto.“

Robin diskrétně zavře dveře a v ponožkách vyjde na schody. Matilda ustoupí. Naštvaně se na Robin podívá.

„Vyřidte jí, že tohle bylo naposledy! Až bude příště chtít něco spálit, ať si počká do soboty, až budou pálit věci všichni,“ řekne Matilda.

Robin se na studeném vzduchu klepe, protře si paže.

„Řeknu jí to.“

Pak chvíli tiše stojí a dívají se jedna na druhou. Matilda se na Robin usměje. Robin vyčkává. Matilda se zasměje.

„A co ty sušenky?“ zeptá se Matilda.

Robin nevěřičně zakroučí hlavou a Matilda šťouchne do Mirandy.

„No co, taky byste si mohla jednu plechovku koupit, když už jsme tady,“ řekne Matilda.

Robin na ni chvíli vyvaleně kouká, Matildina drzost jí skoro imponuje, ale pak jí začne být líto holčičky a skloní se k ní.

„Vrať se zítra a dones tři plechovky, všechny je koupím,“ řekne Robin a úsměv, který se Mirandě rozlije po tváři, je tentokrát upřímný.

Robin zavře dveře a jde zpátky do kuchyně, kde si její matka už zase sedla k barovému pultu. Mezitím utřela vylitou vodu a dolila Robin skleničku. V dceřině nepřítomnosti se do pití zjevně pořádně opřela. Teď se jen válí po stole, opírá se o lokty a tváří se otupěle a prázdně.

„Co chtěla? Naše drahá paní Strömbergová?“ zeptá se Henrika a Robin se posadí.

Robin pokrčí rameny a povytáhne obočí.

„Aby sis ty krámy páčila v sobotu,“ řekne.

„Kráva jedna!“ zasyčí Henrika. „Ty její pravidla, kde, jak a kdy smí člověk co dělat na vlastním dvoře. Příště si tam stoupnu nahá, abych na ni mohla vystrčit zadek.“

Robin se dívá na už pořádně opilou matku.

„Už zapomněli, komu za tohle všechno vděčí. Kdo jim tenhle sen postavil. Olof! Než sem přišel, nebylo tady vůbec nic! Jen vrány a křoví. Jen díky Olofovi to tady vypadá takhle. Jemu všichni vděčí za ty svoje baráky, a ještě mají žaludek stěžovat si na kouř. Kouř! To není nic proti tomu, jak smrdí to jejich snobství. A já to musím snášet, a myslíš, že si stěžuju? Ani náhodou.“

Henrika vypije celou skleničku.

„Já si nikdy nestěžuju.“

Robin vezme láhev, než se po ní Henrika stihne natáhnout. Pak ji odvede do ložnice a uloží ji do postele, jako už tolikrát.

Další den se Robin probudí brzy ráno. Vstane a oblékne se, rychle a v tichosti. Ustlala si ve velkém pokoji pro hosty v přízemí, aby byla blíž Henrice, kdyby ji v noci potřebovala. Při pomýšlení na matčino včerejší chování si Robin odevzdaně povzdechne. Vždycky měla ve zvyku dost pít, ale teď to s tím zlozvykem už vážně přehání. Robin tiše projde kolem dveří matčiny ložnice, které jsou stále ještě zavřené, až ke schodišti

do patra. Podlaha v předsíni a na schodech je celá pokrytá kobercem. Olof se inspiroval americkými domácnostmi a Henrika ho musela krotit, protože jinak by těmihle běžovými koberci, které nyní Robin vedou do patra, pokryl i krásné tmavozelené dlaždice v obývacím pokoji. Z krátké chodby vedou dveře do čtyř pokojů. Dva jsou pro hosty. Dva patřily Robin a Lukasovi.

Robin se vrátila do domu, kde strávila dětství, a vzpomínky, které se na ni valí, ji zcela ochromí. Nahoru po schodech jde pomalu, jako by tu chvíli chtěla co nejdříve protáhnout, než bude pozdě. Podlamují se jí kolena, je celá roztřesená, ze všeho nejradši by si jen sedla na schody a dál už nešla. Chvíli jen tak stojí a drží se zábradlí, vnímá, jak ji nervozita opouští, a po chvíli je zase schopná jít dál.

Najednou si vzpomene, jak po nocích lehávala vzhůru a naslouchala plíživým krokům na schodišti. Bylo jí asi šest, když to začalo. Lukasovi osm. Pak tiché hlasy z Lukasova pokoje. Dveře, které se otevřely a zavřely. A pak klapnutí dveří od pokoje pro hosty. Robin se vždycky nutila usnout tak, že pevně zavřela oči a objala pana Hopíka, plyšového králíka, tak pevně, až jí bolely ruce.

Občas... občas se otevřely i její dveře. A ve světle lampy z chodby stála ve dveřích Lukasova štíhlá postava. Beze slova si k ní zalezl do postele a pak tam spolu leželi, naslouchali blížícím se zvukům, pak někdo chodil po jeho pokoji, zastavil se a zase odešel, byl to tichý, pomalý sled událostí, které Robin nechápala. Do jejího pokoje ale tyhle zvuky nikdy nepřišly. Její dveře vždycky otevřel jen Lukas, a Robin je začínala vnímat jako něco kouzelného, štít se zářivými okraji, který chrání ji a prince – jejího bratra. Hlídala Lukase, když spal, navíjela si jeho dlouhé vlasy na prst, Lukas skutečně vypadal jako princ, jako Jonatán z Bratrů Lví srdce.

Ale Robin nebyla jeho nanicovatý bratříček. Byla jeho ochránce.

Robin se zhluboka nadechne, pak otevře dveře do svého dětského pokoje a rozsvítí. Je tu prázdkno. Samozřejmě je tu prázdkno. Vejde do pokoje a podívá se oknem na dvůr. Z jejího okna je přes skály vidět na domy na druhé straně. Tam asi bydlí ten uzencič – Matilda Strömbergová.

Robin vyjde z pokoje a jde k Lukasovi. I tady stejná ruka odčarovala, co tu kdysi bývalo, a Robin si povzdechne a svěsí ramena. Je tu jen postel s bílými nebesy a zeleným saténovým přehozem. Křeslo ve stejné barvě. Psací stůl z tmavého dřeva a židle. Do skříně někdo nasadil posuvné dveře a orientální koberečky vypadají nově. Vypadá to tady jako v hotelovém pokoji. Ne jako v pokoji pro skutečné živé lidi, spíš jako pro projíždějící stíny. Robin i tady přistoupí k oknu a podívá se ven. Lukasovo okno vede k zadnímu dvorku, kde se na šedozeleném trávníku rýsují pozůstatky včerejší hranice jako černý flek.

Hromada popela už nedoutná, ale Robin ji pořád cítí. Leží jí u nohou, jedovatě hutná a štiplavě čpavá, a Robin do ní strčí špičkou nohy. Největší prkna neshořela a Robin hromadu obejde. Je sychravý podzimní den a vzduch je tak vlhký, že se zadržává v plicích, ale to není důvod, proč zalapá po dechu, když se sklóní, aby nakoukla mezi ohořelé pahýly. Robin natáhne ruku a opatrně uchopí kolečko, které vykukuje mezi zuhelnatělými zbytky. Pak vytáhne kus zkroucené kovové konstrukce, která kdysi tvořila část Lukasova skateboardu, drží ho v ruce a sleduje, jak se k ní blíží Henrika v dlouhém modrém županu. Holé nohy má hubené a žilnaté, obuté do chlupatých růžových pantoflů. Skoro za všech jiných okolností by se Robin jejímu

legračnímu vzhledu zasmála, ale teď se na ni dívá zamračeně.

„Myslela jsem, že už jsi jela!“ zadýchaně na ni zavolá Henrika a jde k ní blíž.

Robin zvedne ruku s kusem kovu.

„Tak ty jsi páčila krámy?“

Henrika na ni zůstane zírat s otevřenou pusou. Jednou rukou si pevně drží župan, v druhé má balíček cigaret a zapalovač.

„Co všechno jsi ještě spálila? Všechny naše věci? To proto jsou naše pokoje prázdné?“ zeptá se Robin a všimne si, že se musí držet, aby mluvila klidně.

„Samozřejmě že ne. Jo, nějaký věci jsem spálila. Sama jsi řekla, že je nechceš, když jsem se tě ptala. Copak si to nepamatuješ? Ale většina je v krabicích ve sklepě. Sama si je tam můžeš někdy prohlídnout, když budeš chtít. Já nevím, co s nima mám dělat,“ odpoví Henrika omluvně a Robin cítí, jak ji zlost přechází.

Henrika vyklepne z balíčku cigaretu a zapálí si. Vůně čerstvého tabákového kouře se Robin rozlije tělem jako opojná rozkoš, zhluboka ji nasaje nosem. Henrika jí krabičku podá.

„Ještě kouříš?“

„Ne, před pár lety jsem toho nechala,“ řekne Robin, ale pořád má na cigaretu chuť.

„Ty jsi tak rozumná,“ řekne matka a labužnický si zhluboka potáhne.

„A co tohle?“ zeptá se Robin a ukáže matce zbytky skateboardu.

Henrika na něj zašilhá a rukou s cigaretou si odhrne z obličeje pramen vlasů.

„No... to nic... jen mě to tak napadlo, když jsem zapálila i to ostatní. Byla to hloupost. Vzpomněla jsem si na něj a doběhla pro něj. Hodila jsem ho do ohně. Asi to byla hloupost. Nevěděla jsem, co s ním.“

Robin hodí zkroucený plech zpátky na hromadu. Ohořelá prkna se sesypou.

„No... předpokládám, že ty nejsi zrovna vášnivá skejťáčka,“ řekne, podívá se na Henriku a ta si odfrkne.

„To ty taky ne,“ opáčí a Robin se usměje.

Pak zase obě zvažní.

„Někdy bych se na ty věci ve sklepě mohla podívat,“ řekne.

Henrika na ni vrhne pohled.

„Teď?“

Robin pomalu zavrtí hlavou.

„Ne, teď musím do práce. Ale třeba příští týden.“

Henrika přikývne.

„Fajn, fajn. To by se hodilo. A zase tady můžeš přespát, kdyby už bylo pozdě.“

Robin se na Henriku podívá.

„Fajn. Tak domluveno?“

„Domluveno.“

KAPITOLA 4

„Táta říká, že lidi jsou jako auta.“

Robin odvrátí pohled od okna a podívá se na Lauru. Od té doby, co před týdnem navštívila matku, má problémy se soustředěním. Čím dál častěji leží večer vzhůru a myšlenky se jí toulají po temných vlhkých cestičkách k místu, o kterém doufala, že už ho nikdy nespátří. Viní z toho roční období, koupila si denní lampičku a teplejší bundu, ale únavu a zimu se jí nepovedlo zahnat.

„Jak to myslíš?“ zeptá se Robin holčičky, která se krčí na židli, objímá se rukama a má přehozenou nohu přes nohu. Laura na sobě má světle modré měkké džíny, proužkované kotníčkové plátěnky a červený svetr. Rukávy si přetáhla přes dlaně. Rozcuchané světlé vlasy po ramena se jí lesknou. Laura se zavrtí na židli a podívá se na Robin světle šedýma očima.

„Někdy, když jsou jen trochu porouchaní, se dají opravit. Zajedou do nemocnice nebo jen zajdou k doktorovi. A občas se dají opravit, i když jsou hodně porouchaní,“ vysvětluje Laura.

Tenhle týden je Robininou poslední pacientkou. Před ní měla Robin sezení s jedenáctiletým Filipem, obětí šikany s vážnými poruchami příjmu potravy. A se Sini, šestiletou holčičkou, kterou zneužíval její otec alkoholik. A taky s Ásou a Pontusem, sourozenci, které jejich

rodiče týrali už od kolébky a kteří teď žijí se svou matkou a jejím druhem. Lauře je určitým způsobem lehké pomáhat. Ta je inteligentní a ochotná spolupracovat, ještě není úplně zničená.

„To je pravda. Ale v tom případě taky víš, že auta se občas rozbijí tak, že už opravit nejdou,“ řekne Robin.

Laura se na ni chvíli dívá.

„Ale dají se jim vyměnit náhradní díly?“

„Ne vždycky.“

„Ale dá se koupit nové.“

„Nové auto, to ano. Ale my se přece nebavíme o autech, že ne? Bavíme se o tvé mamince.“

Laura přikývne. Chvíli přemýšlí.

„Máma nemůže dostat nové náhradní díly, protože ta nemoc není v dílech.“

„Přesně tak.“

„A místo ní mám mladšího brášku,“ řekne Laura.

„A jaký je to pocit?“

Laura uhne pohledem.

„Dobrý.“

Vcucne spodní ret.

„Ale přece, když někdo onemocní, tak existují náhradní díly.“

Robin se zamračí.

„Jak to myslíš?“

Laura pokrčí rameny. Ruce si strčí hluboko mezi stehna.

„Táta říká, že máme dvě lidviny.“

Laura skoro šeptá.

„Lidviny?“ zeptá se Robin.

Laura se skrčí, jako by se chtěla propadnout sedačkou. Pak si po stranách poklepe na záda.

„Ledviny?“

Laura kývne.

„Ale potřebujeme jen jednu,“ řekne tiše.

Robin se na Lauru dívá a čeká na pokračování.

„A kdyby bráška onemocněl, mohl by dostat náhradní díl ode mě,“ řekne Laura a Robin přikývne.

„To je od tebe moc hezké, že o tom přemýšlíš takhle,“ řekne, a když odchází domů, Lauřina slova jí pořád zní v hlavě.

Ta holčička je ještě moc malá, neměla by čelit nejtěžší realitě života, a přesto na vlastní oči sleduje, jak z křehkého matčina těla uniká život. Její otec osciluje mezi touhou ji chránit a jakýmsi brutálním realismem, který dělá Robin starosti. Párkrát se s Lauřiným otcem Mirem setkala, ale většinou Lauru vodí teta. Její otec má spoustu práce, dělá u policie na oddělení vražd, kde se s nejtěžší realitou života setkává každý den. Robin si poznamená, že si s Mirem musí domluvit schůzku, aby probrali, jak budou řešit truchlení, které Lauru a její rodinu čeká už velmi brzy.

Některé případy, na kterých pracovala, byly hodně medializované, což terapeutickou práci dost ztěžovalo, ale cestou domů Robin přemýšlí o těch mnoha, které byly zameteny pod koberec. O všech, které se do titulků nedostaly, a odehrály se v tichosti, aby rodiny unikly veřejnému zostuzení nebo protože panuje názor, že lidé páchající zlo nejsou zlí sami o sobě, ale k činům je doženou okolností, na které oni sami nemají žádný vliv. Pohlíží se na ně jako na oběti chladné a bezohledné společnosti, oběti dětství, které většinou také bylo nešťastné, jedince chycené ve spirále zla, která sahá až ke Kainu a Ábelovi. Panuje tendence tyto nešťastné členy společnosti chránit a omlouvat, ale Robin to přijde kontraproduktivní. Ona viděla zlo v té nejčistší podobě a za ta léta už přišla o veškeré iluze o lidské povaze.

Rozsvítí a pomalu si sundá dlouhou vínovou šálu, odloží zelený vlněný kabát a stáhne si vysoké hnědé kozačky. Sezení s Laurou, setkání s Henrikou minulý víkend,

výročí Lukasovy smrti, myšlenky v autě, to všechno ji uvrhne do stavu melancholie, ve kterém je minulost najednou velmi blízko. Čas se pomalu rozplyne a odhalí všechno to prohnilé a ztrouchnivělé, co považovala za dávno ztracené. Všechno to vidí před sebou na soumráčném obzoru, už brzy bude moct přistoupit k těm kostlivým konstrukcím, natáhnout ruku a dotknout se jejich kluzkých, chladně vlhkých povrchů.

Robin přistoupí ke kartotéce a otevře ji. V rovných řadách tu stojí složky s účetnictvím a důležitými dokumenty, všechno je označeno roky a pečlivě zorganizováno jako všechno ostatní v jejím životě. Robin se ani nemusí dlouze rozhlížet. Všechny ostatní složky jsou červené, modré, zelené nebo černé. Jediná svítí žlutě. Je nadepsaná „Lukas“.

Robin ji vytáhne z poličky a posadí se ke stolu s počítačem. Před třemi týdny dostala nečekaný mail od svého otce. Jeho obsah jí způsobil několik bezesných nocí, které skončily, až když si od kolegy, který nekladl otázky, nechala napsat prášky na spaní. Robin složku otevře. Nahoře leží onen mail, vytištěný a založený, a pod ním všechny další informace týkající se Lukase. Robin po papírech přejeđe rukou a pak ve složce zalistuje.

Na prvních stránkách jsou fotky z dětství, tmavovlasá dívka a světlomasý chlapec, lidi si ale často mysleli, že je to naopak. Že on je holka a ona kluk. Robin měla nakrátko ostříhané vlasy a tvářila se zádumčivě, Lukas měl vlasy dlouhé, světlé jako len a kudrnaté. Henrika mu je nestříhala, protože byly tak krásné. Neměla to srdce je ostříhat. Robin byla podsaditá a měla kulaté tváře, Lukas byl vysoký, štíhlý a šlachovitý. Na babky, které mu říkaly: „Ty jsi ale hezká holčička!“, se vždycky pěkně usmíval. A když se ty stejné babky otočily na Robin a vyhrkly: „A jaký ty jsi šikovný kluk!“, Lukas se na ni vždycky otočil a hihňal se. I v pozdějším věku to pokračovalo.

Jsou tu fotky, na kterých má Lukas světle fialové šatičky. A kolem krku korálkový náhrdelník. Vlasy mu visí až k lopatkám. Fotka je pořízená doma v obýváku, když mu bylo asi deset. Rty si natřel červenou rtěnkou. Za ním sedí na zemi Robin. Lukas jí ostříhal vlasy kuchyňskými nůžkami. Má je nakrátko a na hlavě kšiltovku. Při pohledu na tu fotku Robin zamrazí. Kde asi byla máma, když tohle prováděli? Robin si to nepamatuje. Občas má pocit, že si Henriku tak nějak vůbec nepamatuje, a když, tak jen jako stín, který pendloval mezi lednicí, sporákem a linkou... tehdy ještě neměla problémy s pitím. Zatím. Skutečné potíže začaly až později, když už byl Lukas poslaný pryč, nebo možná pár let předtím. Ale na večírcích, které Henrika s Olofem pořádali, stejně tekla alkohol proudem. Robin si pamatuje, jak Lukas vodil matku do ložnice a ukládal ji, než si šel sám lehnout. A když se pak ráno probudili a po špičkách šli do kuchyně, museli nejdřív uklidit ze stolu prázdné skleničky a pивní plechovky, než si mohli dát k snídani vložky. Často někdo spal na pohovce, někdy jich bylo i víc, a v místnosti to divně páchlo. Silně a cize. Později se Robin s tím pachem důvěrně seznámila u Henriky. Otupující kombinace chlastu a psychofarmak.

Robin dál listuje články v novinách. O Lukasovi, Olofovi a Hansovi. Události kolem Lukase nějakou dobu vyšetřovali jako vraždu. Našli ho v jeho bytě, zemřel na předávkování. Jen pár dní po tom, co zmizel s jejím řetízkem. Po všechny ty roky si Robin vyčítala, že ho pustila dovnitř a nechala ho odejít s cennostmi, za které si nejspíš koupil drogy. Říkala si, že ten její řetízek, zlatý řetízek, který dostala od Johannese k šestnáctinám, byl možná posledním hřebíčkem do Lukasovy rakve. Listuje dál. Je tu všechno. Celá ta smutná historie, černá na bílém a s rozmazaným obrazovým doprovodem. Lukasova smrt, vyšetřování, které nikam

nevedlo, Olofova sebevražda, o které se pár týdnů psalo, nějaké rozhovory s Henrikou v bulváru, Hansovo zmizení a všechny ty dohady kolem toho. A pak nic. Řadu let nic. Hans odletěl do USA, směr New York, a víc se nevědělo. Otec Robin a Lukase po něm pátral, a Robin o mnoho let později také, když už měla dobře placenou práci. Ale všechny pokusy o nalezení Hansa byly bezvýsledné. Až do doby, než před pár lety zase začal plnit novinové titulky, teď coby mezinárodní byznysmen ze Států, zjevně už neměl pocit, že by se měl držet v ústraní, protože z mnoha zločinů ve Finsku byl jen podezřelý, zločinů, které jsou v tuto chvíli už s největší pravděpodobností promlčené.

Nalituje poslední stránku a najde mail, ve kterém se píše, že Hans je nejspíš na cestě do Finska. Robin ucítí v krku hořkou pachuč. Hans letí přes Atlantik první třídou, nedostupný a stříbřitě lesklý jako osamělá raketa, nedotčený zkázou, kterou šíří, kamkoli šlápne, nemá ale tušení, že tady pořád ještě někdo čeká. Někdo, kdo nikdy nepřestane čekat.

Robin čte o jeho dobročinném projektu CAO, Children's Aid Organization, mezinárodním charitativním hnutí, jemuž se podařilo uchytit i ve Finsku. Ročně vynaloží stovky tisíc eur, mimo jiné na to, aby pomohlo dětem z rumunských dětských domovů najít adoptivní rodiny v západní Evropě. Je z něj jiný člověk, jak tvrdí v rozhovorech pro Forbes a Time Magazine. Skutečným smyslem jeho života je pomáhat dětem, to pochopil, až když se mu narodily vlastní děti. Na lesklých stránkách novin pózuje se svou šťastnou rodinkou, třemi hnědovlasými holčičkami a křehkou mladou ženou s vlasy po ramena. Robin se potí prsty a novinový papír jí ulpí na ruce. Opatrně ho odlepí a stránku uhladí. Vlhkost vymazala z fotky obličej Hansovy ženy a tam, kde byl, se barvy spily dohromady.

KAPITOLA 5

Vlhká šedivá cesta vede dlouho rovně. Nohy na ní pravidelně křupají v písku, jdou kolem klenutého dřevěného mostu přes úzkou stezku žlutnoucím rákosím. Kanál na jedné straně ústí do zálivu. Na druhé straně končí v moři. O kousek dál je vidět přístav. Most, který je za normálních okolností plný ruských a estonských nadšenců do rybaření, je prázdný. Robin ho nechá za sebou, podběhne trať a na druhé straně se vynoří z krátkého tunelu. Nalevo je louka, napravo pobřeží a přímo naproti ní posed, kde na jaře číhají náruživí ornitologové. Robin supí do kopce, ale nechce se podvolit únavě a zastavit. Doběhne na poslední vyasfaltovanou rovinku, která ji dovede až ke kanálu oddělujícímu vilovou čtvrť od zbytku pevniny. Úzké vodní stezky se zařezávají hluboko do rákosí a s malým motorovým člunem se dá dlouho bloudit v neproniknutelné zelené džungli a po hnědé vodě doplout až daleko do cizího světa podobného říční krajině, kudy se na svém voru plavil Huckleberry Finn. Robin a Lukas mívali veslici a v létě vždycky objevovali kanály, kde jim nad hlavou jako malí dráčci vířily jepice a sedaly jim na ramena, třpytily se a neustále mlely hladovými ústy.

„Jepice žijí jen čtyřicet hodin,“ vyprávěl jí Lukas při veslování.

Mžoural na ni a slunce se mu odráželo v očích.

„Pak umřou. Ve svátečním. Nablýskané. Jako po protancovaném plese, po jedné jediné noci.“

Rovný úsek s dlouhým pozvolným stoupáním směrem k prvním vilám je úmorný a Robin zpomalí, jakmile mine školku Vraní hnízdo, kde tráví dny většina místních dětí, zatímco jejich rodiče pracují. Když doběhne na cestu k Henričinu domu na kraji lesa, přejde do kroku, aby se tělo trochu zklidnilo. Jsou teprve čtyři hodiny, ale den byl pošmourný a z šerého lesa už se plíží soumrak.

Když jde ulicí V Zábradlí, z obou stran lemovanou vilami, je tak ponořená do myšlenek, že si vůbec nevšimne postarší dvojice, která vyběhla z bílého kamenného domu s červenou střechou v Lodnické ulici. Na jeho pozemku stojí ještě dva stejné domy a větrný mlýn. Muž a žena doženou Robin až u Kapitánské. Jeden z psíků, které mají s sebou, jí očichává nohy. Je to bílý teriér a Robin o něj skoro zakopne, než si ho všimne.

„Počkejte! Promiňte! Vy tam! Počkejte chvíli!“ zadýchaně na ni někdo volá zezadu.

Robin se zastaví. Její černý běžecký úbor zašustí, když se otočí. Ti dva, kteří k ní běží, na sobě mají podobné tmavozelené soupravy. Vedou na vodítku každý jednoho teriéra. Muž i žena jsou stejně malí, stejně zakulacení a stejně anonymně bezvýrazní. Liší se od sebe jedinec pokrývkou hlavy. Žena má černou čepici s fialovou kytičkou a muž černou čepici bez kytičky.

Kdyby to byl Lukas, měl by on tu čepici s kytičkou, stihne si Robin pomyslet, než muž znovu otevře pusou.

„Vy tam! To jste byla vy, co?“

Robin nechápavě zavrčí hlavou.

„Co jako?“

„Chcete říct, že si nás nepamatujete? Hm, možná není divu, měla jste naspěch, že jste skoro nestihla

zabrzdit. Chtěla jste nás přejet, mě i Gungerd a naše mazlíčky!“

Robin se na ně chvíli dívá a pak si vzpomene. To je ten pár, co venčil psy, tehdy před pár týdny jela poprvé do vilové čtvrti. Robin se dívá z ženy na muže. Mají i stejné hranaté brýle. Takové ty, co si oblíbila dnešní sebeironická mládež, ale Robin má dojem, že na těchhle dvou není po sebeironii ani stopy.

„Jo. Už si vzpomínám. Moc se omlouvám. Moc tuhle cestu neznám a tak mě uchvátíl výhled, že jsem chvíli nedávala pozor. Máte to tady krásné,“ řekne Robin s úsměvem, ale teď se do toho vloží ta drobná žena jménem Gungerd a ukáže na Robin prstem.

„Nesnažte se vymlouvat! Jela jste strašně rychle, a to v oblasti, kde je spousta dětí. Co kdyby tam na silnici byl nějaký chlapeček nebo holčička, co? To byste si tady teď tak v klidu neběhala. Seděla byste v base, kam šílenci za volantem patří!“ ječí na ni.

Robin vážně přikývne.

„Když jsem byla malá, učili mě, že uprostřed silnice si hrát nesmím. A myslím si, že dnešní rodiče to svoje děti taky učí,“ řekne.

„Myslíte si, že jste vtipná?“ zeptá se Gungerd.

„Ne, to vůbec,“ zavrtí Robin hlavou.

Gungerd se na ni pohrdavě podívá.

„A kdepak jste vyrůstala? V nějakém zapadákově, kde projelo jedno auto za den a byla to veliká událost?“

Robin se pousměje.

„Skoro.“

Pak se rozhlédne kolem.

„Vyrostla jsem tady.“

Žena na ni zírá s otevřenou pusou. Muž vezme Gungerd za ruku. Chvíli oba mlčí. Robin cítí na krku a bradě jejich zrychlený dech. Dosahují jí někam po klíční kosti.

„To je nesmysl,“ řekne muž. „Přistěhovali jsme se sem před patnácti lety a to tady nebylo skoro nic. Byli jsme tu jedna z prvních rodin a pamatuju si, jak těžké to měla naše dcera Karolina a její Tommi, když si jejich holčičky Miia a Friida neměly s kým hrát.“

Robin přikývne.

„To je pravda. Ale domy tu byly. Jen ne v téhle ulici,“ odpoví.

Pak ukáže na konec ulice V Zábradlí, kde je rákosí vyšší než kde jinde. Jeho porost se tam rozevírá jako rozežraná tlama, která chce svými suše švelícími stvoly pozřít Plavčickou ulici.

Gungerd sleduje Robinin pohled, otevře a zavře pus. Mimoděk o krok ustoupí.

„To není možné...,“ řekne a její překvapený výraz poskytne Robin jisté zadostiučinění.

Robin nemá trpělivost na důchodce, kteří ji chtějí poučovat o pravidlech silničního provozu. Gungerd se pak podívá na manžela.

„Ale tím směrem bydlí už jen Henrika Löfvenbergová a Hans Laitinen. Skoupili celý mys, aby měli soukromí.“

Teď hledá slova Robin. Zavrtí hlavou.

„Co tím myslíte? Hans Laitinen už tu přece nebydlí dobrých osmnáct let, možná víc.“

Gungerd ještě pořád zírá směrem k Plavčické ulici. Mluví, jako by mluvila sama pro sebe a na Robin zapomněla.

„Ne, ne. To bylo před sedmi lety. Pamatuju si to úplně přesně, protože Friida měla zrovna nastoupit do třetí třídy a začala do školy jezdit na kole, jenže se strašně bála jezdit kolem Plavčické, tak to musela brát oklikou.“

Robin naslouchá Gungerd a snaží se skrýt překvapení.

Hans. V Plavčické ulici. Před sedmi lety. To není možné!

Polkne, aby si navlhčila ústa. Nepomůže to, a tak si sundá z opasku láhev a několikrát se pořádně napije. Gungerd se na ni dívá vykulenýma nechápavýma očima.

„Ale kdo tedy jste, drahoušku, smím-li se ptát?“

Hlas má najednou přátelský a vřelý.

„Jsem dcera Henriky a Olofa. Robin.“

„Olofa?“

„Ano,“ řekne Robin zdráhavě. „Byl to můj nevlastní otec. Kdysi dávno.“

„Olof Löfvenbergh?“

„Ano.“

Gungerd se podívá jinam a zamyslí se.

„S ním jsme se tady vlastně už nepotkali. Zemřel, než jsme se sem nastěhovali. Ale často jsme o něm slyšeli ledacos vyprávět. A tak.“

Gungerdin muž položí manželce ruku na rameno, aby ji umlčel, a Gungerd se znovu podívá na Robin.

„Tady v okolí se říká, že to byl velký člověk. S tím Laitinenem to byla jiná. Toho jsme tu občas vídali, ale každý se bál se s ním zaplést. A pak najednou nadobro zmizel a všem se ulevilo. Všichni pak po nocích líp spali.“

Gungerdin manžel podá Robin ruku.

„Já jsem Alfred Höök,“ řekne a Robin mu rukou potřese. „Ráda vás poznávám.“

„Hm, hm,“ řekne Gungerd. „Strašně se omlouváme, že jsme se chovali tak nezdvořile. Nevěděli jsme, že Henrika má dítě. Jak se jí vlastně daří?“

Robin si s Alfredem potřese rukou. Má ji suchou a teplou. Širokou a bezpečnou. Pořádnou tlapu. Rozloučí se několika zdvořilostními frázemi a poslední výzvou, aby příště řídila opatrněji, a pak Robin zamíří za matkou a přemýšlí, proč asi Hans přijel do svého domu

a proč jí o tom Henrika nic neřekla. Henrika odjakživa věděla, že se Robin pokouší Hanse najít. Několikrát své dceři řekla, že jí tahle fixace dělá starosti a že toho má nechat. Prostě není možné, že by se o tom Henrika zapomněla zmínit, ledaže by zapomněla schválně. Taky ji překvapuje, že Gungerd netušila nic o její ani Lukasově existenci. Podobné historky mají obvykle tuhý kořínek. Co jednou napíšou noviny, to si lidi pamatují dlouho. Ale možná Gungerd s Alfredem nechtou bulvár, a taky se zdá, že se s Henrikou moc neznají. Robin se uleví při pomyšlení, že příběh její rodiny je už zapomenutý. A Olofa po jeho smrti zjevně téměř svatořečili. A to je asi taky dobře, pomyslí si, když se proboují poslední kouskem svahu k matčinu domu, ale vtom ji někdo zastaví podruhé.

„Hej vy! Haló!“ zavolá za ní hlas.

Robin se otočí a spatří, že se za ní žene blondýna ve světlé pérové bundě. Povzdechne si. Už z dálky pozná Matildu Strömbergovou. Matilda jí zamává a klátí se k ní na vysokých podpatcích. Plavčickou ulici nikdy nevyasfaltovali, jsou tu hluboké jámy a povrch je žalostně nerovný. Ale přesto Matilda Strömbergová dojde až k Robin, která podupává na místě, aby jí nebyla zima.

„Jste to vy! Myslela jsem si to,“ vydechne Matilda.

„Já jsem si taky myslela, že jste to vy,“ řekne Robin ne zrovna přátelsky.

Matilda na ni bez úsměvu pohlédne.

„To byl chytrý trik, co jste nám minule provedla,“ řekne a Robin se opět zatváří nechápavě.

„O čem to mluvíte? Jaký trik?“ zeptá se.

„Člověk by myslel, že nebudete lhát malým dětem, abyste je pak zklamala. Když jste ta dětská psychologka.“

Robin mlčky čeká, až Matilda bude pokračovat, a Matilda také pokračuje.

„Slíbila jste, že si od Mirandy koupíte tři plechovky sušenek. Ale když s nimi další den přišla, otevřela jí dveře Henrika. A můžu vám říct, že to nebylo zrovna příjemné setkání. To, co řekla, se nehodí pro dětské uši, a ani se nehodí, abych to opakovala v civilizované společnosti. A asi vám nemusím říkat, že si žádné sušenky nekoupila.“

Robin potlačí úsměv.

„To si dovedu představit.“

Matilda se zamračí.

„Poslyšte! Vaše matka má vážné problémy s chováním,“ řekne zlostně. „Vím, že to neměla lehké, ale aspoň by nemusela děsit děti.“

Matilda k Robin přistoupí ještě o krok a smutně se na ni podívá.

„Povídají si o ní, že je čarodějnice. Opravdu se jí bojí.“

Robin se nakazí Matildinou nervozitou a úsměv ze rtů jí zmizí. Slyšela, že Henrice vybuchla v poštovní schránce silvestrovská rachejtla, a když si opatřila novou, měla ji každý den plnou písku, a na vlastní oči viděla zabavené hračky v Henričině předsíni. Ví o tom, že děti se občas vplíží Henrice na zahradu a něco jí provedou, aby se pomstily za to, že je děsí, ale nikdy to nebrala moc vážně. Jsou to jenom děti. A to řekla i matce, protože ví, že Henrika má tendence přehánět.

„Promluvím si s ní,“ slíbí Robin.

S tím se Matilda patrně spokojí, Robin se otočí a vyrazí pryč. Když kousek poodejde, Matilda za ní zavolá.

„Hej! Ještě jste nám dlužná! Za tři plechovky sušenek!“

Henrika se vrátí domů s nákupem na celý víkend. Společně vybalují z igelitek jídlo, a zatímco Robin ukládá do lednice vajíčka, sýr, šunku a máslo, občas se po očku koukne na matku, aby zjistila, jakou má náladu. Čeká,

až jí Henrika podá salát, přitom přemýšlí, jak nejlépe začít rozhovor o tom, co říkala Gungerd o Hansově návštěvě v Plavčické ulici, a nakonec se rozhodne, že to vezme pomalu a nepůjde rovnou k věci.

„Tak se mi povedlo naštvat pár místních,“ řekne a podívá se na Henriku, která s čtecími brýlemi na špičce nosu pečlivě studuje balíček salámu.

„Fakt, jak to?“ zeptá se Henrika nesoustředěně.

„Potkala jsem tady při běhání pár lidí a ti mi leccos pověřeli,“ odpoví Robin a uklidí do lednice mléko.

„A koho jsi potkala?“ zeptá se Henrika a podívá se na ni s otevřenou pusou.

„Mimo jiné Matildu Strömbergovou.“

Henrika si odfrkne a odloží salám.

„Zrovna tu!“

„Řekla mi, že jsi na ni byla nepříjemná, když sem přišla s Mirandou prodávat sušenky,“ řekne Robin, založí si ruce na prsou a opře se o zeď vedle lednice, aby na matku viděla.

„Nepříjemná... to je snad trochu přehnané,“ odpoví Henrika a zavře lednici.

„Tvrdila, že to, co jsi jí řekla, se nedá opakovat v civilizované společnosti,“ řekne Robin.

Henrika se na ni usměje.

„Tak to mám kliku, protože ona není civilizovaná společnost.“

Robin si povzdechne a otočí se za matkou, ta odkráčí do kuchyně.

„Mami... Matilda říkala, že místní děti se tě bojí. Snad si to nebudeš schválně ještě zhoršovat, ne?“

„Já je neděším úmyslně! Ty děti mi sem samy lezou a dělají tu binec. Tady nemají co dělat. Tady nebydlí nikdo jinej kromě nás. Ty děti nejsou normální!“ vybuchne Henrika a z igelitky na stole vezme jogurty.

Robin se dívá, jak Henrika ukládá jogurty do lednice.